

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. c)

Istorie

Model

Filiera teoretică, profil umanist, toate specializările; Filiera vocațională - profil artistic, toate specializările; - profil sportiv, toate specializările; - profil pedagogic, specializările: bibliotecar-documentarist, instructor-animador, instructor pentru activități extrașcolare, pedagog școlar; - profil teologic, toate specializările.

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citiți, cu atenție, sursele de mai jos:

A. „În seara zilei de 18 ianuarie 1821, Tudor Vladimirescu a părăsit Bucureștiul, îndreptându-se spre Oltenia, pentru a transpune în practică planul militar convenit cu eteriștii* și cu boierii patrioți [...] care la moartea lui Alexandru Șuțu, ultimul domn fanariot, au și constituit un organism politic provizoriu intitulat «Comitetul de oblăduire». [...] Tudor Vladimirescu a lansat la 23 ianuarie 1821 un apel pentru insurecționarea poporului, cunoscut sub numele de *Proclamația de la Padeș*. În textul *Proclamației* [...] se justifica ridicarea la luptă invocându-se dreptul de rezistență la opresiune [...]. Firește, din motive de diplomație, dar și pentru că avea ușoare rețineri față de organizarea eteriștilor și față de posibila intervenție a rușilor în sprijinul românilor și grecilor, Tudor Vladimirescu a căutat să menajeze susceptibilitățile Imperiului Otoman. De aceea, pentru a nu atrage o intervenție rapidă a turcilor, în documentele oficiale ale revoluției nu a fost inclus obiectivul național antiotoman. [...] Documentul-program care preconiza reorganizarea internă a Țării Românești a fost definitivat în cursul lunii februarie și se numea *Cererile norodului românesc*.”

(I. A. Pop, I. Bolovan, *Marea istorie ilustrată a României și a Republicii Moldova*)

*participanți la mișcarea revoluționară a grecilor din 1821

B. „Una dintre prevederile importante ale Convenției de la Akkerman din 1826 [...] a fost aceea că în Principate urmau să se constituie comisii boierești care să propună măsuri și regulamente generale în vederea reorganizării interne a celor două țări. Datorită opoziției tacite a Porții [Imperiul Otoman], comisiile nu și-au putut începe activitatea practică până după izbucnirea războiului ruso-turc din 1828-1829. [...] În perioada [...] februarie-octombrie 1829 au luat ființă efectiv comisiile formate din câte patru boieri, ele fiind puse sub președinția consulului rus Minciaky [...].

Definitivate în perioada în care cele două Principate se aflau sub guvernarea generalului P. Kiseleff, *Regulamentele Organice* au intrat în vigoare la 1 iulie 1831 în Țara Românească și la 1 ianuarie 1832 în Moldova. [...] După introducerea *Regulamentelor Organice*, Principatele Române au rămas în continuare sub guvernarea generalului P. Kiseleff, până în aprilie 1834, când Imperiul Otoman și Rusia au numit primii domni regulamentari: Alexandru Ghica în Țara Românească și Mihail Sturdza în Moldova. Ca urmare, *Regulamentele* erau încălcate la scurtă vreme de la intrarea lor în vigoare, procedura legală fiind aceea că domnii sunt aleși pe viață de adunările obștești extraordinare.”

(I. A. Pop, I. Bolovan, *Marea istorie ilustrată a României și a Republicii Moldova*)

Pornind de la aceste surse, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un domn regulamentar, precizat în sursa **B**. **2 puncte**
2. Precizați, din sursa **A**, o informație referitoare la *Proclamația de la Padeș*. **2 puncte**
3. Menționați două spații istorice precizate atât în sursa **A**, cât și în sursa **B**. **6 puncte**
4. Scrieți, pe foaia de examen, litera corespunzătoare sursei care susține că rușii puteau să intervină în sprijinul românilor și grecilor. **3 puncte**
5. Scrieți o relație cauză-efect stabilită între două informații selectate din sursa **B**, precizând rolul fiecăreia dintre aceste informații (*cauză*, respectiv *efect*). **7 puncte**
6. Prezentați alte două proiecte politice referitoare la statul român modern, elaborate în secolul al XIX-lea, în afara celor precizate în sursa **A**. **6 puncte**
7. Menționați o asemănare între două acțiuni desfășurate de români în cadrul „crizei orientale” din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Citiți cu atenție sursa de mai jos:

„Restabilirea dominației otomane s-a făcut în forme împlânzite, mai ales în ceea ce privește exploatarea economică. Se remarcă în primul rând scăderea haraciului* la aproximativ 40 000 de galbeni pentru Țara Românească și 35 000 de galbeni pentru Moldova [...]. De asemenea, haraciul Transilvaniei s-a menținut până în 1658 [...], variind între 10 000 și 15 000 de galbeni, fiind apoi mărit [...] la 40 000 de galbeni, quantum care s-a păstrat până la ocuparea Principatului de către austrieci. Totodată [...] au cunoscut scăderi semnificative și [...] sumele plătite pentru tron, unii domni fiind chiar înscăunați fără să li se ceară niciun ban, iar în unele cazuri cu totul deosebite Poarta [Imperiul Otoman] a trimis chiar unele subsidii** domnilor români pentru realizarea unor acțiuni politice favorabile intereselor otomane. Această politică otomană [...] a fost îmbinată cu o selecție mai atentă a domnitorilor munteni și moldoveni, fiind preferați cei cu legături mai strânse la Istanbul [...]. Acești domnitori [...] au dus o politică internă îndreptată spre întărirea autorității domnești, înconjurându-se cu dregători greci. [...]

Reducerea presiunii economice otomane a creat condițiile pentru o refacere economică rapidă a Țărilor Române. Contextul politic și economic internațional a fost și el favorabil acestei refaceri. Astfel, Imperiul Habsburgic împreună cu majoritatea statelor din Europa Centrală și apuseană erau angajate în Războiul de 30 de ani (1618-1648), iar conjunctura comercială specifică de război [...] a permis exportatorilor est-europeni [...] să obțină venituri excepțional de ridicate [...]. Pe de altă parte, și Imperiul Otoman avea probleme politice presante în alte spații geografice [...].

În acest context general [...] Țările Române s-au bucurat [...] de o perioadă de relativă stabilitate politică [...]. Este epoca unor domnii relativ îndelungate [...]: Matei Basarab (1632-1654) în Țara Românească și Vasile Lupu (1634-1653) în Moldova.”

(B. Murgescu, *Istorie românească-istorie universală (600-1800)*)

*tribut

**ajutor financiar

Pornind de la această sursă, răspundeți la următoarele cerințe:

1. Numiți un domnitor precizat în sursa dată. **2 puncte**
2. Precizați secolul la care se referă sursa dată. **2 puncte**
3. Menționați conflictul militar internațional și o caracteristică a acestuia, la care se referă sursa dată. **6 puncte**
4. Menționați, din sursa dată, două informații referitoare la Transilvania. **6 puncte**
5. Formulați, pe baza sursei date, un punct de vedere referitor la reprezentanți ai instituției domniei din Țara Românească și din Moldova, susținându-l cu două informații selectate din sursă. **10 puncte**
6. Argumentați, printr-un fapt istoric relevant, afirmația conform căreia românii participă la conflicte militare în a doua jumătate a secolului al XV-lea, în cadrul relațiilor internaționale. (Se punctează prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **4 puncte**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre politica internă din România postbelică, având în vedere:

- menționarea a două fapte istorice desfășurate în România, în perioada 1946-1950 și a două asemănări între acestea;
- precizarea constituției adoptate în România, în deceniul șase al secolului al XX-lea și prezentarea unui aspect referitor la aceasta;
- formularea unui punct de vedere referitor la practicile politice utilizate în România, în perioada național-comunismului și susținerea acestuia printr-un argument istoric.

Notă! Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, **evidențierea relației cauză-efect**, elaborarea **argumentului istoric** (prezentarea unui fapt istoric relevant și utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.